

Թիւնը իր ընդունակութիւններն համեմատ, այլ մի աստիճանային խառնուրդ ձեռք բերելու համար, — ուսման բուն նշանակութիւնը կորցնում է: Ուսումը ինքն իր մէջ պէտք է իր ներքին, սեփական արժանատիութիւն ունենալ և ոչ թէ մի նշանակ լինի այս կամ այն պաշտօնական իրաւունք վայելելու:

Քաջի սորանից պ. Բեգ-Նազարեանի միտքը անգործագրելի է: Անհնարին է որ եւ ամբողջին, ուրեմն և հայ ամբողջին, որ ունի իր սեփական, կենդանի մայրենի լեզու, սովորել տալ մի օտար լեզու այն կատարելութեամբ, որով տիրապետում է այդ լեզուն այն անձը, որի համար այդ լեզուն օտար չէ:

Պարոն մանկավարժը երեկ կարծում է որ հայ գաղութներում ուսում անող երեսփոխանները, ինքն իրենց կատարելութեամբ ուսաց լեզուն, բոլորն էլ իրանց գաղութներում ուսում անարեւելց յետոյ կը մտնեն արեւմտական գաղութներ, բայց չէ միտածում որ մեծ մասը ոչ կարողութիւն, ոչ էլ պահանջ ունեն այդ անկուս Շատ փոքր պրոքսենայ այդ կիրառութիւն, իսկ մեծ մասը կը վերագրանայ իր նախնի շնորհք, ուրեմն ուսաց լեզուի այն ընդարձակ հմտութիւնը կը գտանայ իրանց ժողովրդական շնորհքները մէջ փորձարարներին համար մի աւելորդ բեռ, որ նրանք չուտով էլ կը մտածան գործնական կեանքի մէջ, միջոց և առիթ չունենալով իրանց շնորհքում շարունակել փորձել իրանց սովորած լեզուի մէջ:

Ի՞նչու գրականութիւնը սպառնացել է մերջին ժամանակներում որ բուն ուսուսման, Առեստատիի զիջողական դարձումը ուսում անողները յետոյ, գործնական կեանքի մէջ մտնելով, շատ անգամ մոռանում է

սովորած գրագիտութիւնը և մի քանի տարուց յետոյ այլ ևս զրկ կարգալ չը դիտէ,— ուր մնաց թէ հայ ուսմանը որդին արեւեստական կերպով սովորած ուսուցիչը իր ամբողջ կենցաղը յիշէր:

Նինի՛ ուրեմն բեռնա ուր էլ զարդի մէջ, որպէս զի մոռացով կեանքի մէջ:

Մի հայ երկրագործի որդի, զիցուք մի դաւալուցելի, մի գիլիջանցի, սովորում են զարդում ուսաց լեզուն այն շարքով և ընդարձակութեամբ, որ ստացարկում է պ. Բեգ-Նազարեանը: Ուսում անարեւելց յետոյ, նրանք փորձառնում են իրանց շնորհքը, իրանց զիջող և այդտեղ, մայրենի շնորհքում, մինչև մահը ապրում ու մի բանով պարագում են: Ննչպէս անկուս այդ դաւալուցելին, ու այդ զիլիջանցին, որ չը մոռանան իրանց սովորած ուսուցիչ լեզուն... Երեկ պէտք է իրանց մէջ միշտ ուսուցիչ խօսեն. դա անհնարին է, կամ պէտք է ստանան և կորզան ուսուցիչ լեզուներն ու ամառները: Բայց եթէ հայոց գաղութը մինչև այժմ չը կարողացաւ իր մայրենի լեզուով սովորեցնել հային իր գրագիտութիւնը, անընդունակ կըսա ընտանեացնել նրան ընթերցասիրութեանը, ինչպէս նոյն գաղութը կը կարողանայ ընտանեացնել նոյն հայ ամառին, արեւեստաորի, կիրառութի, փաճառականի, մանրամասնի որդուն ուսաց ընթերցասիրութեանը: Պարզ է որ նա շատ շուտ կը մոռանայ իր սովորածը:

Իսկ սովորեցնել մի բան, այն էլ ամենաընդարձակ կերպով որպէս զի սովորելը շուտով մոռացնի, ոչինչ գործադրութիւն չը գտնելով,— դա բոլորովին աւելորդ է: Արտակ կարող է գործ գնել հայ ամբողջ իր սովորած ուսուցիչը. երկու, երեք տարեկան մէջ մի անգամ դատարաններում, ուրիշ ոչ

մի տեղ: Իսկ ո՞նց է աւելի հեշտը: մի կէս միլիոն ժողովրդին,— կրթեալները չը հաշուած,— սովորեցնել օտար լեզու, թէ մի հարիւր հոգի դատարաններին ստացարկել սովորել ամբողջ, մեծամասնութեան լեզուն: Չարմանալով որ որ այդ և սրանման ըըըմարտութիւնները հարկաւոր է բացատրել մանկավարժներին:

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

«Кавказ» լրագիրը հարգում է որ այս օրերս հասա թիֆլիսի Մակոյի հնագիտական ժողովի նախագահ, կոմս Ուլարով: Ըր ընտանեկով: Կոմսը մասնակցել է թիֆլիսի հնագիտական ժողովին, և ինչպէս լսել ենք, լինելու է նախագահ այդ ժողովի:

Մենք այս օրերս առիթ ունեցանք տեսնել մի թիֆլիսցի պարտի մոտ Լեռն հայոց թագաւորի սուրբ, որ պարտը գնել է Քիւրքեայում: Սրի կրթի պղծից է, զեղեցիկ փորագրութիւններով, պատկերներով և սարմուխի վերցրած արձանագրութիւններով: Սրի վրա նշանակում է 1366 թիւ: Նրան սուրբ շատ մեծ է ծանր է:

«Тифл. Объявления» լրագիրը հարգում է որ քաղ. պ. Կովնից և կոմս Ուլարովի, հասան թիֆլիս, հնագիտական ժողովին մասնակցելու համար, պ. պ. Մանուկով և Սերբերով: Նոյնպէս, ինչպէս մենք իմացանք, հասա և Կորգաստի պրոֆէսոր պ. Շարիզ, որի մասնագիտութիւնը՝ գանգարանութիւնն է:

Այսօր, հինգշաբթի, սեպտեմբերի 3-ին լինելու է առաջին հայոց ներկայացումը Պալմի թատրոնում: Կը խաղան «Եկատերինա Զօլարը» դրամա: Ներկայացմանը կը մասնակցի, առաջին անգամ, տիկին Լրուչան:

կայ անպատճառ ճողով արուն կառուցում վրա մասով: Բայց այդպէս ստորեւեր ի նարի զիջողութիւնները չէին. նրանք աչքի չէին աւելում այն բանը, թէ միջոցաւոր ժողովրդի կեանքը չէ կարել երեւոյլ գրութեան մէջ թողնել և այդպիսի անազանական պայմաններ յորինելու վրա կանգ առնել:

Եթէ նոր հողաբաժին առաջարկողները իսկպակս գիւղացու անկեղծ հողատիրները լինեն, այն ժամանակ կարելի կը լինի մի այդպիսի փորձ սկսել. բայց ինչպէս հաստատեն մի շարք, որի մասին տասն զեղանակ կարծիքներ են յայտնուում: Երբեմն մի գաւառի համար բազմաթիւ հողաբաժին չափեր էին առաջարկուում և իւրաքանչիւրը նախաձեռնում էր, որ իր առաջարկածը ամենից պատուականն է ու զերկազանց:

Կեռ չէին բաւականաւոր և համապի հողաբաժին առաջարկելով զիջողութիւն համար պնդում էին թէ զիջողութիւնը քանիք պէտք է արեւմտ փոքրացնել, որ կարողանային մոտ մնայ բոլոր հողի մի երրորդականը. իսկ մի քանիք ցանկութեան նայած՝ գուցէ 1/3 և մինչև անգամ 1/2 մասը:

III

Ինչո՞ւ այն հողաբաժինը թողնելը, որ առաջ ունեն զիջողութիւն, համարում էր անկարելի— Չանպատն պատճառներով, որոնցից զիտարարները արտք են: 1) Համապի գիւղական հողաբաժին սահմանափակ կարելի է միայն մի կողմից ազատել զիջողութիւն պարտաւորանալ աշխատանքից, միւս կողմից մշակական աշխատողներ պարտաւորել կարողանալով համար. և այդ պատճառով որպէս հողաբաժին փոքր լինի, այնպէս լաւ, զիջողութիւն իր հողի պակասորդը կը լրացնի կուրուածաւորով մօտ ունեցած մշակութեամբ: 2) Այնպէս կարուածատեղի կա, որ շատ զուրկ է պատճառ եղել իր զիջողութիւններն և կայ այնպիսին էլ, որ ընդհակառակը թույլ է առելու եղել զիջողութիւն, որպէս կամեցում է օգտակի հողով: Ինչպէս կարելի է և դա՞ մ հողաբաժինը զիջողութիւն տալ, այդպիսով խիստ կարուածատրոջ դեռ փարձանով էլ կը լինենք, իսկ աւելի

մարդասերին գրկած ու պատճառ: 3) Այնպէս տեղի կան, որ շատ անկանոն կերպով ցրված են զիջողութիւն. հողը ազատ է եղել, իսկ բնակողներ քիչ և սրանք ինչ կամեցել են արել են: 4) Վերջպակս եղած հողաբաժինը անբնական պայմաններին հետեւանք է. հողը, կարողաւոր և աշխատանքը կապված են եղել և ուրեմն միմեանց մէջ ունեցած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են:

Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւնները շատ թույլ նկատել և մի և նոյն ժամանակ անհասկանալի ազգային ընդհանուր շահերին: Աստի՛ ուս մի զձեռն էր դո՞ւրսն և դա՞ մ հողաբաժինը այն միտադրուելով, որ մեծ ծայրահասութիւնները ոչինչ անցնած յարաբերութիւնները թերի ու սրկաւ են: Բայց խնդրական յանձնաժողովը այդ առաջ բերած դատարկութիւ